

JAPANS OORLOGSPRODUCTIE

inspanning welke Japan zich getroostte, alleen: los nog van de kwalitatieve verschillen (de Japanners wisten maar weinig betere types te vervaardigen dan die waarmee zij de oorlog waren begonnen, en raakten dus achter) stak hun totaal van ruim 70 000 vliegtuigen pover af bij de 262 000 (in doorsnee veel zwaardere) toestellen welke de Amerikaanse oorlogsindustrie voortbracht. Zeker, van die laatste werd, zolang de oorlog in Europa woedde, slechts iets minder dan de helft tegen Japan ingezet, maar desondanks was er van de zomer van '42 af geen sprake meer van een Japanse superioriteit in de lucht – juist *die* factor had, zoals wij in ons vorige deel betoogden, bij de strijd in en om de Indische archipel de doorslag gegeven.

De Japanse marine op haar beurt kon het aanbouwtempo van de Amerikaanse marine niet bijhouden. Japan kreeg van 1 april '42 tot het einde van de oorlog 13 nieuwe vliegkampschepen gereed, de Verenigde Staten, gelijk wij eerder vermeldden, na 7 december '41 (de Amerikaanse periode is dus iets langer) 26; Japan 1 nieuw slagschip, Amerika 8; Japan 5 nieuwe kruisers, Amerika 48; Japan 62 nieuwe torpedobootjagers, Amerika 352; Japan 122 nieuwe onderzeeboten, Amerika 203.¹

Overeenkomstige cijfers kan men geven voor alle types wapenen – voldoende achten wij het om hier te vermelden dat de Amerikanen twintigmaal zoveel tanks produceerden als de Japanners, vijfmaal zoveel zwaar geschut, twaalfmaal zoveel veldgeschut, vijf-en-twintigmaal zoveel mortieren en vijftienmaal zoveel klein-kaliber-ammunitie. Al dat wapentuig was kwalitatief beter dan het Japanse.

In de zomer van '45, toen Duitsland had gecapituleerd, was Japans positie hopeloos. '*Japan's economic system*', aldus Jerome B. Cohen's samenvatting,

'had been shattered. Production of munitions had been curtailed to less than half the wartime peak, a level which could not support sustained military operations. The Navy had been sunk. There was no fuel for the air force, no aluminum for planes, little steel for war planes and insufficient food for the population. The economic basis of Japanese resistance had been destroyed. In July 1945, the last full month before surrender, electric power and coal consumption were both exactly 50 percent of the peak reached in 1944. Production efficiency had, however, declined and the overall industrial output was approximately 40 percent of

¹ Het verdient vermelding dat in de jaren '44-'45 meer dan de helft van het tonnage aan nieuwe Japanse oorlogsschepen bestond uit kleine schepen, die bedoeld waren om een invasie van de Japanse eilanden af te slaan: kleine onderzeeboten, één-mans-torpedo's en kleine houten schepen met een automotor die een explosieve lading in de boeg hadden.